

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1229/25
29.5.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Весне Филиповић, председника већа, Весне Дамјановић и Весне Павловић-Нинковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Ирена Божовић, адвокат из Београда, Булевар Деспота Стефана бр. 90, против тужене ББ из ..., као правног следбеника иза пок. ВВ, бивше из ..., ради утврђења, одлучујући по жалби тужене, изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 10767/18 од 16.05.2023. године, у седници већа одржаној дана 29.5.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 10767/18 од 16.05.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Ожалбеном пресудом, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца па је утврђено да заоставштину покојног ГГ бившег из ... чини право својине на 1/2 идеалног дела непокретности – стана број 2, површине 77м², постојећег у приземљу, у улици ... у ..., ..., постојећег на кат. парцели број ... КО ..., све уписано у лист непокретности број ... КО ... по основу стицања у брачној заједници са туженом ВВ, што је тужена као књижни власник дужна да призна и трпи.

Ставом другим изреке је одређена привремена мера, па је забрањено туженој ВВ да отуђи или на било који други начин оптерети непокретност у улици ..., стан број 2, површине 77м², који се састоји од три собе, једне кухиње, једног купатила са клозетом, једног предсобља, једног ходника, једне оставе, једне терасице и две шупе на кат.парцели ... уписане и ближе описане у листу непокретности број ... КО ...

Ставом трећим је констатовано да привремена мера важи до правноснажног окончања овог поступка.

Ставом четвртим изреке је обавезана тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 307.550,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде под претњом принудног извршења.

Против наведене пресуде, жалбу је благовремено поднела тужена, побијајући је у целости, из свих законом прописаних разлога.

Испитујући правилност побијане пресуде, у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС" бр.72/2011 са изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужене неоснована.

У поступку пред првостепеним судом није учињена нека од битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд као другостепени пази по службеној дужности, нити је учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП на коју жалба тужене посебно указује, јер првостепена пресуда садржи јасне, потпуне и непротивречне разлоге о чињеницама важним за пресуђење који нису у супротности са садржином изведених доказа, изрека пресуде је јасна и непротивречна разлозима датим у образложењу, како у односу на чињеничне закључке, тако и примењене прописе.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац као син оставиоца покојног ГГ је решењем Јавног бележника ... од 15.12.2017. године упућен на парницу против супруге покојног ГГ, сада покојне ВВ, преминуле током поступка, чији је правни следбеник тужена ББ, да утврди да заоставштину покојног ГГ чини право својине са 1/2 идеалног дела на трособном стану број 2, површине 77м² у ..., ..., ... на кат.парцели ... КО ..., уписан у лист непокретности ... КО Утврђено је да је брак између пок. ГГ са сада покојном туженом ВВ трајао од дана склапања 27.01.1979. године до 23.05.2017. године, односно до смрти ГГ. Тужена је дана 10.10.1974. године закључила уговор о коришћењу стана са ООУР за здравствену заштиту грађана у саставу Дома здравља "Др Милутин Ивковић" и исти је добила на коришћење и то стан у насељу ..., ул. ... бр. ..., који има укупно 42м² који је користила заједно са ћерком ... Тужена је 29.01.1979. године закључила нови уговор о коришћењу предметног стана у који је као члан породичног домаћинства уведен ГГ, супруг пок.тужене ВВ. Тужена ВВ као носилац станарског права на стану у ..., ул. ..., укупне стамбене површине од 37м² и мајка покојног ГГ, ДД као носилац станарског права на стану..., ул. ... укупне површине од 56м² су дана 28.09.1983. године закључиле уговор о замени ових станова са ЂЂ и ЕЕ за стан у ..., ул. ..., укупне површине 77м². Након тога, тужена ВВ је дана 17.11.1983. године закључила уговор о коришћењу стана као носилац станарског права са Општинском заједницом становања за стан у улици ..., укупне површине 77м², а као чланови породичног домаћинства су уписани ДД, свекрва тужене ВВ, ГГ супруг сада пок. ВВ и ББ, ћерка тужене, њен правни следбеник. Пок. ВВ је као носилац станарског права са општином Земун закључила уговор о откупу стана број 2 на предметној адреси у ... и уговором о откупу стана је утврђено да откупна цена стана износи 10.751.133,00 динара за цео стан, а уговорена цена стана 6.106.643,00 динара за цео стан уз умањење од 20% због једнократне исплате у динарима, уз напомену да је уговорена

цена утврђена после прописаних умањења откупне цене стана. На захтев пок. ВВ, иста је уписана као носилац права приватне својине са 1/1 предметног стана а на основу уговора о откупу и сагласности Градске општине Земун.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је примењујући одредбе члана 171, 180 став 1, 2 и 3 Породичног закона, нашао да су покојни ГГ и сада пок. ВВ заједничким новчаним средствима и за време трајања брачне заједнице откупили предметни стан, који као такав представља заједничку својину супружника, независно од чињенице ко је од супружника био уговорни носилац станарског стана, па како се ради о специфичном начину стицања права својине на стану по бенефицираним, нетржишним условима, где на цену откупа стана има утицај - допринос за стамбену изградњу издвајан из личног дохотка оба супружника у складу са Законом о становању, то постоји оправдан разлог за одступање од општег принципа деобе заједничке имовине и није од пресудног значаја ко је од супружника обезбедио да се стан додели на коришћење, па је обзиром на наведено усвојен тужбени захтев тужиоца и одлучено као у изреци. Првостепени суд је оценио да је основан и предлог тужиоца за одређивање привремене мере, налазећи да су испуњени услови прописани одредбом члана 449 став 3 Закона о извршењу и обезбеђењу, односно да је тужилац учинио вероватним постојање свог потраживања и опасност да ће се остварење потраживања осујетити или знатно отежати, будући да је тужена укњижена на предметној непокретности, те постоји бојазан да би могла истом могла располагати у корист трећих лица, због чега је одлучено као у ставу другом изреке.

По налажењу Апелационог суда, правилно је првостепени суд утврдио да заоставштину пок. ГГ чини право својине са 1/2 идеалног дела на спорном стану у ..., ... по основу стицања у брачној заједници са сада пок. ВВ, те правилно одредио привремену меру којом је забранио сада пок. ВВ отуђење или оптерећење исте, дајући за своју одлуку разлоге које у свему прихвата и овај суд као другостепени, као правилне и на закону засноване.

Наведено чињенично стање утврђено је потпуно и поуздано и оно логично и недвосмислено произилази из доказа изведених у првостепеном поступку, па наводима жалбе тужене чињенично стање утврђено од стране првостепеног суда није доведено у сумњу.

Супротно жалбеним наводима тужене, правилно је првостепени суд нашао да право својине на предметном стану у ..., ..., који је откупом стекла тужена сада пок. ВВ, улази у режим заједничке имовине ње и пок. ГГ, сагласно члану 171 Породичног закона и да тужилац, као правни следбеник пок. ГГ може основано истицати стварно правни захтев у односу на предметни стан. Ово стога што пок. ВВ као носилац станарског права и њен супруг пок. ГГ као члан њеног породичног домаћинства, закључењем уговора о откупу стана и отплатом купопродајне цене формиране под посебним привилегованим условима, сагласно одредбама члана 16, 18, 18а, 20 и 21 Закона о становању, стичу својину на предметном стану која представља заједничку својину супружника, независно од чињенице ко је од супружника уговорни носилац станарског права и независно од доприноса супружника у заједничкој тековини. Начин и услови стицања стана откупом су у великој мери специфични, а специфичност услова стицања својине на стану из откупа је у томе да су услови откупа потпуно некомерцијални и

нетржишни, формирана откупна цена апсолутно не представља тржишну цену, а бенефиције постоје и у погледу начина одређивања цене и рока плаћања.

Дакле, у случају откупа стана добијеног у току трајања брака када је цена бенефицирана – нетржишна због наведених специфичности откупа, односно стицања стана, постоје оправдани разлози за примену члана 180 став 2 Породичног закона, те се прави одступање од принципа деобе заједничке имовине предвиђеног одредбом члана 180 став Породичног закона, како правилно налази првостепени суд. Стога, није од битног значаја ко је од супружника имао веће зараде или обезбедио износ откупне цене стана. Законска је претпоставка да су супружници сувласници на имовини стеченој у браку и то у једнаким деловима. Без значаја су наводи жалбе тужене којима се указује на извесне околности које по оцени тужене представљају оправдан разлог за другачије одмеравање доприноса супружника, јер по оцени овог суда, специфичности откупа стана управо указују на постојање оправданих разлога за одступање од утврђивања удела супружника. Чињенице о доприносу брата тужене при откуп стана и чињенице о доприносу парничних странака стицању имовине током заједнице живота у смислу висине прихода који су тужена пок. ВВ и пок. ГГ појединачно остваривали, те висине доприноса мајке пок. ГГ (баке тужиоца), која је удружила своје станарско право заједно са туженом, нису релеватне, обзиром да је по уговору о коришћењу стана носилац станарског права била ВВ, а затим стан откупљен под општепознатим специфичним околностима за време трајања брака, те иако је додељен туженој на коришћење као једном супружнику као носиоцу, он јој је додељен и за чланове породичног домаћинства, другог супружника, правног претходника овде тужиоца.

Имајући у виду наведено да је пок. ГГ носилац права својине са 1/2 предметног стана по основу стицања у току трајања брака, а како је пок. ВВ укњижена у целости на предметној непокретности, чији је правни следбеник овде тужена, то је основан предлог тужиоца за одређивање привремене мере у овом поступку, будући да су и по оцени овог суда испуњени услови за одређивање исте, прописани одредбом члана 449 став 3 Закона о извршењу и обезбеђењу, па је правилно првостепени суд одлучио као у другом и трећем ставу изреке ожалбене пресуде.

Са свега наведеног, Апелациони суд је одбио као неосновану жалбу тужене и потврдио првостепену пресуду, сходно одредби члана 390 ЗПП.

Цењени су и други наводи тужене које је истицала у жалби, али како нису од значаја и не могу довести до другачије одлуке у овој правној ствари, то нису посебно образлагани сходно овлашћењу из одредбе члана 396 став 1 ЗПП.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредби члана 153 и 154 ЗПП и применом АТ у време првостепеног пресуђења, према успеху странака у спору, па је сходно одредби члана 401 тачка 2 ЗПП одлучено као у изреци.

Обзиром да тужена није успела у другостепеном поступку, то јој трошкови истог не припадају, па је у складу са одредбом члана 153 и 165 ЗПП одлучено као ставом другим изреке ове другостепене пресуде.

**Председник већа-судија
Весна Филиповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић